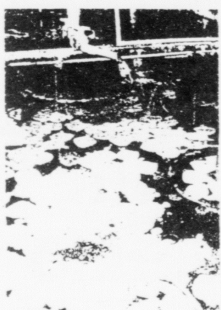

Fiskaalingin í Skotlandi í vøkstri:

Bera ótta fyri kappingini frá bíligum kanadiskum laks

Ala fleiri flatfiskasløg

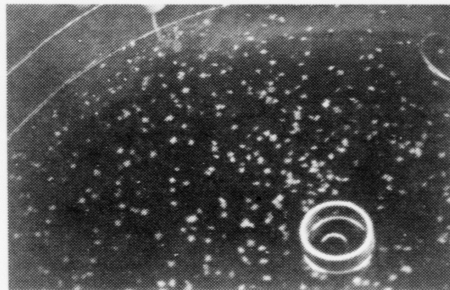
„Turbot“ aling, hesar eru 100 dagar gamlar

Á sama hátt sum í Noregi og Føroyum, so eru møguleikarnir fyri fiskaaling í Skotlandi og oyggjunum

runt um góðir. Hitin í sjónum um summarið er 12–14° C, og um veturin umleið 6–7° C. Hetta er nakað heitari enn hjá okkum. Teir hava eisini firðir og víkir, har tað er nóg veðurgott at hava flótihtyljar.

Laksa-sílaaling

Í Skotlandi verða í dag framleidd (ald) umleið 200 tons av sílum og 1000 tons av laksi árliga. Í Onglandi verða „harumframt“ ald 3000 tons av sílum. Sílaalingin fer fyri tað mesta fram í ferðivatni, og sílini verða seld sum porsjóns-sil. Útlitini fyri sílaaling í Bretlandi eru ikki heilt

Flatfiskayngul

góð, tí söluprisurin er vorðin ov lágur í mun til útreiðslurnar.

Harafurtimóti sóu menn meira ljóst uppá laksaa-alingina, og teir meta, at framleiðslan fer at økjast munandi tey komandi árin. Prisurin fyri aldan skotskan laks, á 3–4 kg., var í august 65 kr. pr. kg. Hetta er rættiliga góður prisur, men skotar eru bangnir fyri tí nógva laksinum, sum kemur/kann koma frá Kanada. Prisurin á hesum laksinum á europeiska marknaðinum er í dag frá 17–24 kr. pr. kg. Tað skal tó viðmerk-just, at laksurin frá Kanada ikki er tann sami, sum vit fiska og ala. Tað er talan um ymisk onnur laksasløg, sum kanska ikki hava somu góðsku sum okkara laksur.

Hóast hitin í sjónum góður, so hevur laksurin ikki vaksið heilt væl í Skotlandi. Og ein stórur partur blivur kynsbúgvinn longu eftir einum ári í sjónum. Nógvir skotar meina, at tann seini vøksturin kemst av, at teir næstan bara brúka turrfóður. Hvi brúka teir so ikki vátfóður? Orsøkin er fyrst og fremst tann, at teir hava alt ov fá frystihús og frystigoymslur, og at gera stórar íløgur í frystihús, vil bliva ov dyrt fyri alararnar, sum liggja langt frá hvarjum øðrum. Fyri at skaffa eitt fóður, sum er betri enn turrfóður tvs. inniheldur meira vatn, og sum ikki má frystast, eru skotar eisini farnir at royna súrfóður.

Flatfiskaaling

Í dag ala skotar eina tungu teir kalla dover sole (Solea solea), og ein annan flatfisk teir kalla turbot (Scophthalmus maximus), á norskurum piggar. Hesi

fiskasløg eru hitakrevjandi, og teir ala tey í sjógv, sum verður brúktur til kølivatn á kraftver-um, og teir søgdu, at vøksturin er góður, um hitin liggur um 15° C.

Fiskurin verður aldur í kórur, heilt frá startfóðring til sölustødd. Tað varð sagt, at startfóðringin er væleydnað, um 15% yvirлива til vaksnan fisk. Fyri startfóðring av laks er 80% yvirlivils eitt gott úrslit. Vit siggja, at rættiliga nógv av tí smáa flatfiskaynglinum doyri, men tá vit hugsa um, at hesin yngulin er fleiri ferðir minni enn laksayngulin, má tað ásannast, at 15% yvirlivils er gott. Eftir einum ári var stóddin umleið 500 g., og söluprisurin 30–40 kr. pr. kg. Til startfóðringina blivu millum annað smá krabbadjór, artemia, brúkt, annars brúktu teir mjúkfóður (moist pellets). Fyri hvørt kilo fiskurin vaks, brúktu teir bert 1 1/2 kg. mjúkfóður.

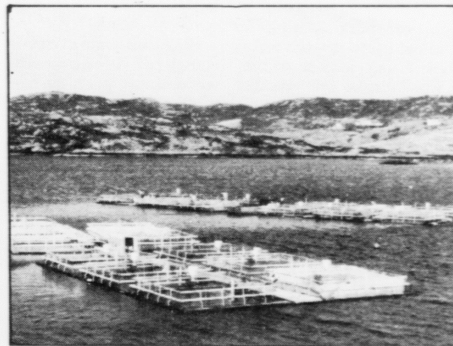
Skotar fortaldu, at henda vinna ikki hevði verið lønandi fyrr, men nú mettu teir seg vera komnar so langt, at grundark-ur fyri yvirskoti.

Tá skotar høvdu klárað at ala smáan flatfisk, vórðu teir ógvuliga spentir at ala kalva, tí kalvin eisini hevur ein góðan pris, og tí, at hann krevur ikki upphitaðan sjógv.

Onnur fiskasløg

Skotar ala eisini Sea Bream og Sea Bass, sum eru fiskasløg, sum ikki finnast hjá okkum, og sum krevja rættiliga heitt vatn. Állaaling er eisini í vøkstri í Skotlandi. Glas-állar verða fangaðir, tá teir koma til bretska strondina, og alingin fer

Atli Gregersen, fiskivinnulesandi í Tromsø, greiðir her frá eini ferð næmingar á lærða háskulanum har gjørdi í Skotlandi fyrr í ár

Myndirnar visa skotska laksaalistøð

siðani fram í upphitaðum vatni.

Hvat kunnu vit gera

Føroyingar eru byrjaðir at ala laks, sil, krækling og nú jákupsskjel. Sum tað sæst eru tað ymiskar aðrar verur, ið vit kunna ala, harimillum ostru,

hummarar, flatfisk og áll. Felags fyri hesar verur og fyri laks er, at heitt vatn/sjógvur, hevur stóran týdning fyri alingina. Hvat vit so skulu nýta tað sindri av heitum vatni, vit hava, til, er ein spurningur, sum menn mugu taka støðu til.

Fóður

Fyrilestrarnir um fóður til laks og sil vóru rættulig áhugaverdir. Av størsta áhugað fyri føroyingar var kanska frágreiðingin um súrfóður. Hetta fóður hevur vist seg at geva grundarlag fyri heldur betri vøkstri enn turrfóður, millum annað tí at vatninnihaldið í fóðrinum er stórri. Súrfóðið hevur eisini fyrimumir fram um fryst fóður, tí framleiðslan av súrfóðri ikki krevur nógva dýra orku, og tí fóðurblandingar við súrfóðri viðføra minni fóðurspill enn vanligar vát-fóðurblandingar.

Á framsýningini var nógv áhugavert at siggja. Har vóru nógvir framleiðarar og stillaðu út. Eisini høvdu ymsir stovnar framsýning um teirra virksemi innan fiskaaling.

Hummar

Básurin hjá „Tiedemann bólkunum“ um aling av hummarar (Humarus vulgaris) varð nógv vitjaður. „Tiedemann bólkurin“ hevur saman við øðrum tí enska marinbiologinum R.

Eitt aliðskoyti aftrat

Hetta bleiv so ikki seinasta aliðskoyti, sum upprunaliga ætlanin var. Vit fara at enda hesa røð av greinum um aling næsta leygardag. Tá verður greitt frá vitjan í Japan og aling har, vit fara stutt at greiða frá aling í øðrum londum enn teimum umrøddu, vit fara at hava bókalista yvir tær bókur og tey rit, sum er til skjals á okkara bókasøvnnum um aling. Og vit fara at enda at geva lögmanni, Pauli Ellefsen sum eisini er ráðharri á hesum øki orðið.

